

Αριθμ. Πρωτ. ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 15
Αριθμ. Πρωτ. ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 13
Ημερομ. Κατάθεσης: 23/2/2021
Ωρα κατάθεσης: 17:47'

1

Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Επερωτήσεων

Αριθμ. πρωτ. Επερωτήσεων: 15
Αριθμ. πρωτ. Επικαίρων Επερωτήσεων: 13
Ημερομηνία κατάθεσης: 23/2/2021
Ωρα κατάθεσης: 17.47'

Αθήνα, 23 Φεβρουαρίου 2021

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ

(κατ' άρθρο 138 ΚτΒ)

Προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη

Θέμα: Ολέθρια κυβερνητική πολιτική στο σωφρονιστικό σύστημα

Ι. Γενική πολιτική της Κυβέρνησης

Η πολιτική της Κυβέρνησης στο σωφρονιστικό σύστημα έχει έντονα τα χαρακτηριστικά του αυταρχισμού και της μονομέρειας. Το δόγμα "**Νόμος και τάξη**" εφαρμόζεται χωρίς έλεος και πάνω στους κρατούμενους, χωρίς στρατηγικό σχέδιο και γνώση, αλλά με όρους τηλεοπτικού σόου. Η δεξιά πολιτική περιλαμβάνει: "Χωροφυλακίστικη" μεταχείριση, αυστηροποίηση των πάντων, περιστολή των αδειών των κρατουμένων, συρρίκνωση των αγροτικών φυλακών, εγκατάλειψη της κοινωνικής επανένταξης, παραμέριση της εκπαίδευσης και απασχόλησης των κρατουμένων, αδιαφάνεια, αναξιοκρατία, αδρανοποίηση των ελέγχων και, βέβαια, αδιαφορία ή άγνοια για τις διεθνείς επιπτώσεις στη χώρα.

Στο ίδιο πνεύμα εντάσσεται η υποβάθμιση συλλογικών επιστημονικών οργάνων, όπως το Κεντρικό Επιστημονικό Συμβούλιο Φυλακών (**ΚΕΣΦ**) και η εκδίωξη απ' αυτό ακαδημαϊκών και δικαστικών λειτουργών. Παρατηρείται παράκαμψη συλλογικών οργάνων π.χ. της Κεντρικής Επιτροπής Μεταγωγών (ΚΕΜ) και λήψη αποφάσεων από ένα μόνο πρόσωπο, δηλ. τη γεν. γραμματέα, χωρίς εγγυήσεις διαφάνειας. Παράλληλα εμφανίζονται και εδώ οι νεοφιλελεύθερες εμμονές με σημείο αιχμής την **ιδιωτικοποίηση** του σωφρονιστικού συστήματος. Οι μπίζνες αρχίζουν με πρώτο βήμα το «πρότζεκτ» του «νέου» Κορυδαλλού που σχεδιάζεται με ΣΔΙΤ και μάλιστα «εν κρυπτώ», χωρίς ενημέρωση του Κοινοβουλίου. Η κυβέρνηση βλέπει και τις φυλακές ως ευκαιρία για κρατικοδίαιτη επιχειρηματικότητα και διανομή δημοσίου χρήματος και όχι ως μέσο υλοποίησης της δικαιοσύνης. Συνολικά η κυβερνητική πολιτική συνοψίζεται σ' ένα μείγμα αυταρχισμού και νεοφιλελευθερισμού.

Έτσι από το τρίπτυχο της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ «Ασφάλεια, Ανθρωπισμός, Επανένταξη» πάμε σ' ένα νέο μοντέλο: «**Μηδενική Ανοχή, Καταστολή, Φύλαξη**». Η οπισθοδρόμηση σ' ένα σωφρονιστικό μοντέλο, που έχει εγκαταλειφθεί προ πολλού διεθνώς, είναι προφανής και τα προβλήματα με το Συμβούλιο της Ευρώπης

αναμενόμενα, με ανυπολόγιστες μάλιστα συνέπειες, ηθικές, αλλά και οικονομικές για τη χώρα μας.

Η αυταρχική αυτή πολιτική επιστεγάστηκε με τον πρόσφατο **N. 4760/2020** για την περιστολή των αδειών των κρατουμένων, τη συρρίκνωση των Αγροτικών φυλακών και την ουσιαστική μετατροπή της Γενικής Γραμματείας Αντεγκληματικής Πολιτικής σε «υπουργείο φυλακών». Η κυβέρνηση της ΝΔ φρόντισε η ΓΓ να έχει δική της οικονομική υπηρεσία, δική της τεχνική υπηρεσία, δική της Γενική Διεύθυνση προσωπικού και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης Γενικής Γραμματείας, με υπουργό την κα Νικολάου. Ξεδιπλώνεται μ' αυτό τον τρόπο η πολιτική κατεύθυνση της Κυβέρνησης για περισσότερη φυλάκιση, αυταρχισμό, περιστολή των δικαιωμάτων των κρατουμένων, αστυνομικές επιχειρήσεις και συνεχή επικοινωνιακά τρικ. Από την άλλη πλευρά δεν υπάρχει οργανωμένο σχέδιο, παρά μόνο ευκαιριακές- επικοινωνιακές κινήσεις και συνεχείς ανακοινώσεις για αστυνομικές επιχειρήσεις.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ενώ πριν λίγες μέρες έληξε το τριετές «Στρατηγικό σχέδιο για το Σωφρονιστικό σύστημα 2018-2020», που εκπόνησε και εφάρμοσε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ μετά από διαβούλευση με το Συμβούλιο της Ευρώπης, δεν έχει παρουσιαστεί, από την κυβέρνηση της ΝΔ, κάποιο αντίστοιχο για τα επόμενα χρόνια, όπως απαιτούν οι Ευρωπαϊκοί θεσμοί. Η πολιτική ηγεσία του Υπ. Προ. Πο. ενώ λεκτικά δεν απέρριψε το προηγούμενο **Στρατηγικό σχέδιο** είναι σαφές από τις επιλογές της ότι το είχε πετάξει στα σκουπίδια.

Εξαιρετικά σοβαρό πρόβλημα στο σωφρονιστικό σύστημα είναι η **μεταφορά** της αρμοδιότητας από το Υπ. Δικαιοσύνης στο Υπ. Προστασίας του Πολίτη. Είναι πρόβλημα ιδεολογίας, αλλά και λειτουργίας. Πρόκειται για πρόβλημα που δημιούργησε η ΝΔ με την ιδεοληψία της ασφάλειας, αφού πρώτα καλλιεργήθηκε η κατάλληλη εικόνα από τα φιλικά ΜΜΕ. Με το ΠΔ 81/9-7-2019, δηλ. την επομένη των εκλογών, μεταφέρθηκε συνολικά η Γενική Γραμματεία Αντεγκληματικής Πολιτικής του Υπ. Δικαιοσύνης στο Υπ. Προστασίας του Πολίτη. Μ' αυτό τον τρόπο η σωφρονιστική πολιτική από θέμα δικαιοσύνης έγινε αποκλειστικά υπόθεση ασφάλειας που ανήκει στην Αστυνομία και η αρμοδιότητα μεταφέρθηκε, με πανευρωπαϊκή «πρωτοτυπία», στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη. Ωστόσο, η άποψη που κυριαρχεί επιστημονικά στην Ευρώπη θέλει τα καταστήματα κράτησης σε πλήρη διάκριση από τους μηχανισμούς δίωξης του εγκλήματος. Η επιλογή αυτή είναι Ευρωπαϊκή πρωτοτυπία (εκτός από την Ουγγαρία του Όρμπαν και τη μισή Ισπανία, δηλ. πλην Καταλονίας), αφού σ' όλες τις χώρες οι φυλακές ανήκουν στο Υπ. Δικαιοσύνης. Άλλωστε, όπως δήλωσε και ο Συνήγορος του Πολίτη κ. Α.Ποττάκης στη Βουλή (17-12-2019) *“η μεταφορά αυτή έρχεται σε προφανή αντίθεση με την αρχή της διάκρισης μεταξύ αστυνομικής και σωφρονιστικής υπηρεσίας που θα πρέπει να υφίσταται”*. Ακολούθησε πλήρες χάος, καθώς υπήρξαν και υπάρχουν τεράστια διοικητικά, οργανωτικά και οικονομικά προβλήματα στις φυλακές και συνεχείς νομοθετικές διορθώσεις για την αντιμετώπιση των αδιεξόδων.

II. Υπερπληθυσμός Καταστημάτων Κράτησης

Με βάση στοιχεία της 1^{ης} Ιανουαρίου 2021 σε 10175 θέσεις βρίσκονται 11379 κρατούμενοι, υπάρχει δηλ. 111% πληρότητα. Ωστόσο, η εικόνα είναι σαφέστερη καθώς προκύπτει για τον κύριο όγκο των κλειστών φυλακών ενηλίκων ανδρών, όπου η υπερπλήρωση φτάνει το 130% ενώ σε ορισμένες φυλακές το ποσοστό υπερπλήρωσης

υπερβαίνει το 150% (π.χ. Ιωαννίνων: 193%, Κομοτηνής: 187%, Κω: 187%) ή και το 200% (π.χ. Φυλακή Νέων Βόλου: 233%, Τρίπολης: 209%). Πλέον τούτων, όμως σε ορισμένες «νέες» φυλακές που διαθέτουν μόνο κελιά, και όχι θαλάμους, η υπερπλήρωση συνεπάγεται ότι οι «υπεράριθμοι» κρατούμενοι δεν διαθέτουν κλίνη αλλά κοιμούνται στο πάτωμα (154 στην Νιγρίτα, 144 στα Τρίκαλα, 114 στο Δομοκό και 69 στα Χανιά), ενώ σε ορισμένες από τις λεγόμενες «παλιές» έχουν τοποθετηθεί, μετά από χρόνια, τριώροφα κρεβάτια (Αλικαρνασσό, Τρίπολη). Την ίδια στιγμή η αυταρχική και εχθρική προς την επανένταξη κυβερνητική πολιτική έχει αδειάσει τις Αγροτικές Φυλακές. Έτσι στις τέσσερις Αγροτικές Φυλακές της χώρας (Αγιάς, Κασσάνδρας, Κασσαβέτειας και Τίρυνθας) η πληρότητα φτάνει μόλις το 66% (706 κρατούμενοι σε 1062 θέσεις). Η κατάσταση αυτή αναμένεται να χειροτερέψει μετά την ψήφιση του ν. 4760/2020 που αυστηροποιεί τις προϋποθέσεις μεταγωγής σ' αυτές.

III. Πανδημία και φυλακές

Η Κυβέρνηση υποτίμησε το πρόβλημα του κορωνοϊού κα απλώς αυτοθαυμαζόταν υποστηρίζοντας ότι «στα σωφρονιστικά καταστήματα δεν έχει καταγραφεί κανένα κρούσμα». Ήδη όμως έχουν καταγραφεί τρεις (03) θάνατοι και εκατοντάδες κρούσματα σε πολλές φυλακές, τόσο ανάμεσα στους κρατούμενους όσο και ανάμεσα στους υπαλλήλους (π.χ. Διαβατά, Λάρισα κλπ.). Τον πραγματικό αριθμό δεν τον ξέρουμε γιατί δεν γίνονται τεστ σε μεγάλο αριθμό ούτε και εκδίδονται ανακοινώσεις, όπως μετά από κάθε έρευνα ρουτίνας. Προφανώς η υγεία κρατουμένων και υπαλλήλων, για την κυβέρνηση, δεν είναι σοβαρό θέμα!

Το Υπουργείο (γ.γ. Αντεγκ. Πολιτικής) ουσιαστικά έκανε δύο πράγματα: α) Μοίρασε δημόσιο χρήμα με ύποπτες απευθείας αναθέσεις σε ημέτερους (για υγειονομικό Υλικό & απολυμάνσεις) και β) περιόρισε τα δικαιώματα των κρατουμένων (άδειες, επισκεπτήρια, λήψη ρούχων, φαγητών κ.α.). Δεν έκανε προσλήψεις υγειονομικού προσωπικού, δεν έκανε τεστ ούτε έλαβε μέτρα για την αποφυγή συγχρωτισμού. Αντίθετα η υπερσυμφόρηση, που δημιουργεί συνθήκες μετάδοσης, εντάθηκε.

Οι κρατούμενοι διαμαρτύρονται ότι δεν έχουν λάβει υγειονομικό υλικό (μάσκες, γάντια, αντισηπτικά) ενώ οι «απολυμάνσεις» ήταν «παρωδία». Την ίδια στιγμή οι εργαζόμενοι (Ομοσπονδία Σωφρονιστικών, 10-11-2020) ζητούν μέτρα πρόληψης: αντιγριπικούς εμβολιασμούς που ήδη θα έπρεπε να είχαν γίνει μαζικά και οργανωμένα σε όλα τα Καταστήματα Κράτησης, να διαχωριστούν οι ασθενείς κρατούμενοι και οι κρατούμενοι, που ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου με σοβαρά υποκείμενα νοσήματα, να γίνονται σε εβδομαδιαία βάση και σε κάθε κρούσμα τεστ ανίχνευσης σε όλους τους εργαζόμενους και σε όλους τους κρατούμενους, να εφοδιαστούν όλα τα ιατρεία των φυλακών με όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό και να γίνουν προσλήψεις νοσηλευτικού και ιατρικού προσωπικού, μέσα προστασίας, όπως αυτά προβλέπονται στην οικεία νομοθεσία, να εξεταστεί με σοβαρότητα το ενδεχόμενο έκτακτων μέτρων αποσυμφόρησης, ο σχεδιασμός και η αντιμετώπιση της πανδημίας στις Φυλακές να αποτελέσουν αντικείμενο διαρκούς σχεδιασμού από τους ειδικούς λοιμωξιολόγους του Υπουργείου Υγείας. Μάλιστα, καταγγέλλεται ότι δεν έχουν ενταχθεί ακόμα στον σχεδιασμό για τον εμβολιασμό οι ευπαθείς ομάδες από το προσωπικό και τους κρατούμενους, ακόμα και το υγειονομικό προσωπικό.

Και η Πανελλήνια Ομοσπονδία Υπαλλήλων Εξωτερικής Φρούρησης (Π.Ο.Υ.Ε.Φ.), με έγγραφό της στις 26.11.2020, κατέθεσε εκ νέου «Προτάσεις μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας». Αφορμή για τη νέα κατάθεση προτάσεων αποτέλεσαν δημοσιεύματα στον τύπο που ανέφεραν την εφαρμογή σχεδίου από την Γενική Γραμματεία Αντεγκληματικής Πολιτικής για τον περιορισμό της εξάπλωσης του κορονοϊού στα σωφρονιστικά καταστήματα, τα οποία ούτε λίγο ούτε πολύ η ΠΟΥΕΦ τα χαρακτηρίζει από αναποτελεσματικά έως ανύπαρκτα, προτείνοντας, μεταξύ άλλων και την αποσυμφόρηση των καταστημάτων κράτησης.

Φυσικά σε συνθήκες υπερπληθυσμού είναι αδύνατη η τήρηση των αναγκαίων κανόνων αποστασιοποίησης για την αποφυγή μετάδοσης του κορωνοϊού. Ενώ όμως κυβερνητικά στελέχη είχαν υποσχεθεί αποσυμφόρηση, τελικά μετρώντας το πιθανό επικοινωνιακό πλήγμα στην Κυβέρνηση, θυσίασε την ζωή και την υγεία των εργαζομένων και των κρατουμένων στις φυλακές, κάνοντας πίσω.

IV. Αδιαφάνεια/Αναξιοκρατία

Ο Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη αρνείται σθεναρά να χορηγήσει σε επανειλημμένες Αιτήσεις μας το **πόρισμα για την επιλογή του Ασπροπύργου** ως χώρου εγκατάστασης της νέας φυλακής Κορυδαλλού με την αδιανόητη πρόφαση ότι πρόκειται για στρατιωτικό μυστικό! Η επίκληση του «στρατιωτικού μυστικού», όταν ο ίδιος φωτογραφίζεται μπροστά στα ερείπια των παλιών εγκαταστάσεων, μόνο ως εμπαιγμός του Κοινοβουλίου μπορεί να νοηθεί. Το ζήτημα τέθηκε και στην Επιτροπή Σωφρονιστικού Συστήματος αλλά δεν έλαβε συνέχεια, με αποτέλεσμα το Κοινοβούλιο, μπροστά σε τόσο σοβαρό ζήτημα, να παραμένει στο σκοτάδι. Πρόκειται για συνειδητή στάση που δηλώνει «περιφρόνηση» εκ μέρους της Κυβέρνησης στις κοινοβουλευτικές διαδικασίες οι οποίες ακριβώς πραγματώνουν το δημοκρατικό έλεγχο της εκτελεστικής εξουσίας.

Με την επίκληση των αναγκών της πανδημίας αναπτύχθηκε μια «βιομηχανία» **απ' ευθείας αναθέσεων** έργων και προμηθειών στις φυλακές. Συνολικά οι συμβάσεις αυτές υπερβαίνουν το ποσό των δύο (2) εκατομμυρίων και εμφανίζουν πολλά προβλήματα. Ανάδοχοι χωρίς καμιά σχέση με το υπό προμήθεια αγαθό, υπερβολικές τιμολογήσεις προϊόντων και βέβαια πλήρης αδιαφάνεια στην επιλογή, χωρίς καμιά δημοσιότητα. Στο ίδιο πνεύμα εντάσσονται η απευθείας ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων για την προβολή του έργου της Γ.Γ. Αντεγκληματικής Πολιτικής, εν μέσω πανδημίας. Ξοδεύεται δηλ. δημόσιο χρήμα για την προσωπική προβολή της πρώην υποψήφιας βουλευτού και νυν γενικής γραμματέως. Εντελώς πρόσφατα δημοσιοποιήθηκε και η επιχειρούμενη μετεγκατάστασή της Γ.Γ. Αντεγκλ. Πολιτικής σε κτίριο 3000 m² με υπέρμετρο κόστος για τους φορολογούμενους.

Παράλληλα, με κυβερνητική απόφαση σχεδόν το μισό δυναμικό υπευθύνων των φυλακών (Διευθυντών, Αρχιφυλάκων και Τμηματάρχων) αντικαταστάθηκε, χωρίς καμιά αξιολόγηση και αιτιολογία. Επρόκειτο για ένα ακόμα όργιο **κομματοκρατίας**, αναξιοκρατίας και εκδικητικότητας της ΝΔ. Στελέχη με σπουδαία επιστημονική κατάρτιση, με πλούσια εμπειρία δεκαετιών και με σημαντικό έργο αποκαθελώθηκαν ή υποβιβάστηκαν. Όσοι φέρονται ότι συνεργάστηκαν με την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ εκδιώχθηκαν. Στη θέση τους τοποθετήθηκαν πρόσωπα με κύριο ή μοναδικό κριτήριο την κομματική ένταξη στη ΝΔ, παρά το ότι είχαν πειθαρχικές και ποινικές εκκρεμότητες, για σοβαρά αδικήματα, πρόσωπα χωρίς τα απαιτούμενα από το νόμο τυπικά προσόντα,

χωρίς εμπειρία διοίκησης ή με παρελθόν αποτυχίας και αποδεδειγμένη ανικανότητα. Μέτρησε μόνο, όπως αναγράφεται στην απόφαση, η «εν γένει συνεργασία» με την πολιτική ηγεσία, δηλ. η τυφλή και πειθήνια αφοσίωση στα έξαλλα σχέδια της ΝΔ.

Παράλληλα, ο μοναδικός μηχανισμός καταπολέμησης της διαφθοράς και της ανομίας στις φυλακές, δηλ. το «**Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης**», που συστήθηκε με το ν.3090/2002, απονεκρώθηκε έχει πλήρως αδρανοποιηθεί καθώς από τις εκλογές του 2019 δεν έχει προϊστάμενο και ούτε εκτελεί κανένα ελεγκτικό έργο. Έτσι ο χώρος των φυλακών παραμένει χωρίς κανένα έλεγχο ή επιθεώρηση εδώ και 1 ½ χρόνο, στοιχείο που υπάρχει φυσικά σε κάθε Ευρωπαϊκή χώρα και επιβάλλεται από διεθνή κείμενα για την εύρυθμη και νόμιμη λειτουργία των φυλακών, αλλά και για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των κρατουμένων.

Τελευταίο κρούσμα αδιαφάνειας της ΝΔ συνιστά η άρνηση της πλειοψηφίας στην Επιτροπή Σωφρονιστικού της Βουλής να συμπεριλάβει το **ξεχωριστό Πόρισμα ΣΥΡΙΖΑ** στην έκθεσή της. Αυτό συνιστά κοινοβουλευτική ατασθαλία, καθώς πάντα στις εκθέσεις των επιτροπών καταχωρίζεται η ξεχωριστή γνώμη της μειοψηφίας.

V. Ασφάλεια, βία και ανομία

Το κυβερνητικό αφήγημα για τις φυλακές είναι μονοδιάστατο: στηρίζεται αποκλειστικά στο σκοπό της «ασφάλειας». Η ασφάλεια ωστόσο, κατά γενική παραδοχή, επιτυγχάνεται μέσα από ένα πλέγμα δράσεων π.χ. επάρκεια και εκπαίδευση προσωπικού, διάθεση πόρων, βελτίωση υποδομών και εξοπλισμού, αντιμετώπιση υπερπληθυσμού κλπ. Τίποτα απ' αυτά δεν έγινε. Αντίθετα, απέναντι σ' αυτές τις προκλήσεις η Κυβέρνηση αρκείται στην καταστολή και αδυνατεί να κατανοήσει την πολυπλοκότητα των ζητημάτων. Αντιλαμβάνεται ότι με αστυνομικού τύπου / πολεμικές επιχειρήσεις / επεμβάσεις θα λύσει το ζήτημα ασφάλειας. Ωστόσο, δεκαοκτώ (18) και πλέον μήνες μετά την ανάληψη της εξουσίας και παρά τις συνεχείς επεμβάσεις, τα παράνομα αντικείμενα εξακολουθούν να υπάρχουν, τα ναρκωτικά να εισέρχονται, οι συμπλοκές παραμένουν, οι δολοφονίες είναι γεγονός ενώ σ' αυτό το διάστημα είχαμε και τρεις (3) εμπρησμούς σε οχήματα στελεχών των φυλακών. Συνεπώς, οι κυρίαρχος στόχος της κυβέρνησης δεν είναι παρά ένας μύθος.

Μάλιστα είναι εντυπωσιακός ο θόρυβος από την κατάρρευση του ψευτοδόγματος «Νόμος και Τάξη» με το πρωτοφανές γεγονός της εισαγωγής **όπλων** μέσα στη φυλακή Κέρκυρας. Μάλιστα η πολιτική ηγεσία του Υπ. Προ.Πο., χωρίς αίσθηση ευθύνης, αντί να απολογείται άρχισε να πανηγυρίζει! Έτσι βέβαια υπονομεύεται η ασφάλεια των φυλακών, των εργαζομένων και των κρατουμένων. Παράλληλα, ωστόσο, είναι σκανδαλώδης η στάση σιωπής των φιλικών και καλοταϊσμένων ΜΜΕ για συμπλοκές κρατουμένων, εξεγέρσεις, επιθέσεις σε υπαλλήλους κλπ., τα οποία αποκρύπτονται, όταν επί ΣΥΡΙΖΑ γινόταν οργιώδης εκμετάλλευση. Ειδικά, οι θάνατοι κρατουμένων αποκρύπτονται συστηματικά ενώ παλαιότερα γινόταν πρωτοσέλιδα στις εφημερίδες και πρώτα θέματα στις ειδήσεις των τηλεοπτικών σταθμών.

VI. Προσωπικό

Επί κυβερνήσεως ΣΥΡΙΖΑ είχε εξασφαλιστεί, παρά τους μεγάλους δημοσιονομικούς περιορισμούς, η ενίσχυση, μετά από πολλά χρόνια, του προσωπικού των φυλακών. Η

προκήρυξη, 500 και πλέον υπαλλήλων, ανατέθηκε εξ ολοκλήρου στο ΑΣΕΠ (6Κ/2018) ενώ για την άμεση ενίσχυση του προσωπικού, προσλήφθηκαν οι αρχικά επιλεγέντες με συμβάσεις ορισμένου χρόνου. Παράλληλα εξασφαλίστηκε, αργότερα, η **πρόσληψη** επιπλέον 639 υπαλλήλων για τις φυλακές (νέο κατάστημα Δράμας και λοιπά). Ωστόσο, μετά από 18 μήνες διακυβέρνησης της ΝΔ τίποτα απ' αυτά δεν έχει προχωρήσει: η προκήρυξη 6Κ δεν έχει ολοκληρωθεί, οι εξωτερικοί φρουροί δεν εκπαιδεύτηκαν και δεν άρχισαν να εργάζονται ως συμβασιούχοι, ενώ δεν υπάρχει ακόμα προκήρυξη για τους 639 υπαλλήλους. Καμιά ενίσχυση, επίσης, δεν έχει γίνει στο **ιατρονοσηλευτικό προσωπικό** των Καταστημάτων Κράτησης, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται σοβαρά κενά στην υγειονομική περίθαλψη των κρατουμένων. Φαίνεται έτσι ότι καμιά πρόσληψη, που δεν αφορά τα δικά της παιδιά, δεν θα προωθήσει η Κυβέρνηση, για να ενισχύσει τις δημόσιες υπηρεσίες που έχουν ανάγκες.

Εξάλλου, η **επιμόρφωση** του προσωπικού αποτέλεσε κεντρική προτεραιότητα του ΥΔΑΔ στην προσπάθεια για την αναβάθμιση της ασφάλειας στις φυλακές και της σωφρονιστικής διοίκησης. Επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ υλοποιήθηκε πλήθος προγραμμάτων εκπαίδευσης, όπως συνέδρια, σεμινάρια, δραστηριότητες κατάρτισης / εκπαίδευσης, επισκέψεις εργασίας κλπ., για τους υπαλλήλους των φυλακών (4.234 εργαζόμενους). Η πλειονότητα των εργαζομένων που επωφελήθηκαν ήταν ιδίως οι φύλακες και οι εξωτερικοί φρουροί. Επειδή, όμως, βασικός στόχος υπήρξε τα προγράμματα επιμόρφωσης να λάβουν μόνιμο χαρακτήρα, είτε σε επίπεδο εισαγωγικής είτε δια βίου εκπαίδευσης και να απευθυνθούν σε όλους τους κλάδους και τις ειδικότητες του προσωπικού, εκπονήθηκε ειδική **“Μελέτη για τη δημιουργία της Ελληνικής Σωφρονιστικής Ακαδημίας”** (Ιούνιος 2019) σε συνεργασία με το Αυστριακό Υπουργείο Δικαιοσύνης. Η μελέτη αυτή παραδόθηκε στην επόμενη Κυβέρνηση ΝΔ, χωρίς να προχωρήσει η υλοποίησή της. Ομοίως, και τα λοιπά εκπαιδευτικά προγράμματα σταμάτησαν, με αποκλειστική ευθύνη της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

VII. Εκπαίδευση κρατουμένων

Το πώς αντιμετωπίζει η Κυβέρνηση την εκπαίδευση των κρατουμένων φαίνεται από την παύση εργασιών ανοικοδόμησης κτιρίου εκπαίδευσης στη φυλακή Χανίων, που είχε ξεκινήσει το 2018. Αντίστοιχο κτίριο **στο Κ.Κ. Δράμας** είχε ακυρώσει η κυβέρνηση ΝΔ το 2014 για να το υλοποιήσει αργότερα η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ και εντελώς ξεδιάντροπα η πολιτική ηγεσία του Υπ. Προστασίας του Πολίτη να στήσει ένα «σόου εγκαινίων» για την ολοκλήρωσή του. Η εχθρότητα της κυβέρνησης προς την εκπαίδευση φάνηκε καθαρά από την μη κάλυψη των θέσεων συντονιστών εκπαίδευσης που είχε νομοθετηθεί με το ν. 4521/2018 (άρ. 31). Καμιά Εκπαιδευτική Δομή (π.χ. ΣΔΕ, Δημοτικό Σχολείο, ΙΕΚ) δεν ξεκίνησε στο διάστημα που η ΝΔ είναι στην Κυβέρνηση. Αντίθετα τα ήδη υπάρχοντα Σχολεία βρίσκονται σε συνεχή αγώνα επιβίωσης ενώ κάποια δεν ξεκίνησαν καν π.χ. Κ.Κ. Κορυδαλλού – ΙΙ. Ομοίως, ενώ είχε δημιουργηθεί ένα πλέγμα προγραμμάτων κυρίως τεχνικών καταρτίσεων, σε συνεργασία με το ΟΑΕΔ και άλλους φορείς, δεν παρέχεται πλέον καμιά υποστήριξη σ' αυτές τις δράσεις. Τα προγράμματα ελληνομάθειας που είχαν δρομολογηθεί και προγραμματιζόταν η γενίκευσή τους, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, δεν συνεχίζονται.

VIII. Νέα Καταστήματα Κράτησης-Υποδομές-Εξοπλισμός

Εσχάτως η ΝΔ επανήλθε στο γνώριμο παρελθόν της των «εξαγγελιών», με την αναγκαία επικοινωνιακή κάλυψη. Υπόσχεται σε κάθε μέρος της Ελλάδος νέες φυλακές, χωρίς κανένα σχεδιασμό και χωρίς καμιά συναίσθηση ευθύνης. Απλά για τις εντυπώσεις. Κυρίως, όμως, χωρίς αναμορφωμένο **χωροταξικό σχέδιο** [ΚΥΑ 28704/4362/2001 «Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Καταστημάτων Κράτησης» (ΦΕΚ Β' 1575)], για την προετοιμασία του οποίου έχει αδιαφορήσει πλήρως.

Παράλληλα, επιχειρείται η εισαγωγή του μοντέλου των **ιδιωτικών φυλακών**. Αρχικά η Κυβέρνηση μίλησε για μελέτη και κατασκευή των κτιρίων (από ιδιώτες) του Νέου Κορυδαλλού ενώ αργότερα μπήκε η «συντήρηση» και η λειτουργία («υποστηρικτικές ενέργειες») των φυλακών. Πρόκειται για επιλογή αντισυνταγματική αφού ανατίθεται σε ιδιώτες κρατική λειτουργία που ανήκει στο σκληρό πυρήνα του κράτους. Η κυβέρνηση αντιμετωπίζει τις φυλακές ως επιχειρήσεις και όχι ως μέσο υλοποίησης της δικαιοσύνης! Ήδη ωστόσο έχουν εξαγγελθεί ΣΔΙΤ για νέες φυλακές στη Χαλκίδα και τα Ιωάννινα.

Ως προς τις υποδομές, όλη η δράση της κυβέρνησης εξαντλείται στις μακέτες του **νέου Κορυδαλλού**, κρυφά από το Κοινοβούλιο και χωρίς καμιά διαφάνεια. Με συνεχές λιβάνισμα από τα φιλικά ΜΜΕ κάθε τόσο για μια νέα φωτογραφία, προσομοίωση ή μακέτα. Αντίθετα σταμάτησε το σημαντικό έργο της κατασκευής κτιρίου εκπαίδευσης στη φυλακή Χανίων. Κανένα έργο κατασκευής ή ευρείας επισκευής δεν προχωρά.

Το Υπουργείο Προ.Πο., τρέμοντας την κριτική της αντιπολίτευσης ή τη χλεύη της επιστημονικής κοινότητας, κρύβει το **πόρισμα** της Επιτροπής μετεγκατάστασης του Κορυδαλλού, γιατί δήθεν είναι «στρατιωτικό μυστικό». Επιχειρείται η δήθεν κατασκευή του νέου Κορυδαλλού με εξαίρεση από τους ισχύοντες κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις και την προστασία του περιβάλλοντος. Δηλ. φυλακή fast track! Μάλιστα, οργανώνονται και «σόου μπουλντόζας» με την πολιτική ηγεσία του Υπ. Προ. Πο. να φωτογραφίζεται με το δήθεν «στρατιωτικό μυστικό», δηλ. τα ερείπια της πρώην βάσης ΝΑΤΟ.

Εξίσου κρυφό κρατά η κυβέρνηση το **Μνημόνιο** συνεργασίας που ανακοίνωσε μεταξύ του Υπ. Προστασίας του Πολίτη και του Υπ. Εθνικής Άμυνας (Δ.Τ. 13.1.2020), επικαλούμενη και πάλι δήθεν στρατιωτικό μυστικό.

Ενώ υπάρχει κρατικός φορέας (**ΚΤΥΠ Α.Ε.**) με μεγάλη τεχνογνωσία και εμπειρία σε δημόσια έργα και μάλιστα στην κατασκευή φυλακών, παρακάμπτεται για να κατασπαταληθεί δημόσιο χρήμα σε διάφορους συμβούλους ή σε φορείς (π.χ. ΜΟΜΚΑ) που δεν έχουν την παραμικρή γνώση ή εμπειρία από μελέτες ή κατασκευές φυλακών!

Η κοροϊδία των πολιτών ολοκληρώνεται με την ανακοίνωση (Δ.Τ. 28.12.2020) ότι στη **Μεγαλόπολη** (Αρκαδίας) θα κατασκευαστεί νέα ανοικτή φυλακή: Μόλις λίγες μέρες πριν είχε νομοθετήσει τη συρρίκνωση των Αγροτικών Φυλακών ενώ σήμερα, με την κυβερνητική πολιτική, αυτές έχουν αδειάσει (πληρότητα: 66%) και επίκειται η πλήρης παρακμή τους.

Την ίδια στιγμή η Κυβέρνηση οργανώνει παρωδία εγκαινίων στο νέο κατάστημα κράτησης **Δράμας**, χωρίς να ξεκινά η λειτουργία του, αλλά για ένα κτίριο εκπαίδευσης, την ακύρωση του οποίου είχε αποφασίσει η ίδια παλαιότερα (2014).

Επιπλέον ενώ είχε δρομολογηθεί η αντικατάσταση των **μεταγωγικών οχημάτων** των φυλακών (μικρών λεωφορείων) με την προμήθεια πενήντα (50) νέων με την εξασφάλιση

των αναγκαίων πόρων, τίποτα έκτοτε δεν έγινε, καθώς δεν έχει εκδοθεί καμιά προκήρυξη (βλ. κοινοβ. απάντηση Υφυπ. Ελ. Οικονόμου, 22.7.2020)

Συνεπώς και στο πεδίο των νέων Κ.Κ. η κυβέρνηση κινείται με αδιαφάνεια και αποκλειστικά με επικοινωνιακές στοχεύσεις.

ΙΧ. Θεσμοί επανένταξης

Η κοινωνική επανένταξη των κρατουμένων είναι διεθνής δέσμευση της χώρας η οποία προκύπτει ρητά από το άρ. 10 παρ. 3 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα και Προαιρετικά Πρωτόκολλα (ν. 2462/1997), το οποίο διαθέτει, υπερνομοθετική ισχύ κατά το άρ. 28 παρ. 1 του Συντάγματος.

Η κοινωνική επανένταξη συμβάλλει στην μείωση της υποτροπής άρα εκτός από διεθνής υποχρέωση της χώρας συνιστά και σημαντικό μέτρο αντεγκληματικής πολιτικής. Ωστόσο, υπό το μοναδικό πρόταγμα της «ασφάλειας» η Κυβέρνηση, αντιμετωπίζει εχθρικά την κοινωνική και επαγγελματική επανένταξη των κρατουμένων. Ειδικότερα, σημειώνεται ότι ο θεμελιώδης θεσμός της **Κοινωφελούς εργασίας**, τον οποίο αναβάθμισε ο νέος Ποινικός Κώδικας (2019), η Κυβέρνηση της ΝΔ έθεσε σε αναστολή και μάλιστα επ' αόριστον. Έτσι δεν μπορούν να επωφεληθούν αφενός οι καταδικασμένοι που έχουν τις σχετικές προϋποθέσεις ενώ και οι φορείς υποδοχής (κυρίως Ο.Τ.Α.) επίσης δεν μπορούν να έχουν βοήθεια στις υπηρεσίες τους. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι ο θεσμός της **ημιελεύθερης διαβίωσης**, που προβλέπεται στον Σωφρονιστικό Κώδικα (άρ.59-62), δεν λειτουργεί αν και είχε προωθηθεί ουσιαστικά από την προηγούμενη κυβέρνηση και είχε μάλιστα ετοιμαστεί κατάλληλο κτίριο. Ωστόσο και αυτό το μέτρο φαίνεται να έχει ανασταλεί αφού δεν γίνεται κανένα ουσιαστικό βήμα για την εφαρμογή του θεσμού. (βλ. απάντηση Υφυπ. Ελ.Οικονόμου σε κοινοβ. ερώτηση 22.7.2020). Τέλος, την επαγγελματική και κοινωνική επανένταξη υπηρετούν και οι θεσμοί της ανοικτής έκτισης των ποινών και των τακτικών αδειών, θεσμούς του οποίου η Κυβέρνηση συρρίκνωσε νομοθετικά (ν. 4760/2020).

Κατόπιν των ανωτέρω,

Επερωτάται ο κ. Υπουργός,

- Προτίθεται η κυβέρνηση να μεταφέρει τη Γενική Γραμματεία Αντεγκληματικής Πολιτικής στο Υπουργείο Δικαιοσύνης;
- Έχει καταρτιστεί νέο στρατηγικό σχέδιο για το σωφρονιστικό σύστημα;
- Θα ξεκινήσει η αναθεώρηση του εθνικού χωροταξικού σχεδίου των Καταστημάτων Κράτησης;
- Ποια μορφή ακριβώς θα έχει η συμμετοχή ιδιωτών στις φυλακές που εξαγγέλλονται μέσω ΣΔΙΤ;
- Θα δώσει η Κυβέρνηση στο Κοινοβούλιο το πόρισμα της Επιτροπής για την επιλογή χώρου τοποθέτησης του «νέου Κορυδαλλού»;
- Θα προχωρήσετε σε ενέργειες για την αποσυμφόρηση των καταστημάτων κράτησης; Αν ναι, σε ποιες;

- Θα ελεγχθούν οι απ'ευθείας αναθέσεις της Γενικής Γραμματείας Αντεγκληματικής Πολιτικής;
- Προτίθεται η κυβέρνηση να αποκαταστήσει την αξιοκρατία στις φυλακές;
- Θα προχωρήσετε στην άμεση πρόσληψη των επιτυχόντων του διαγωνισμού της 6Κ/2018 ώστε να ολοκληρωθεί επιτέλους η διαδικασία;
- Θα εκκινήσετε τη διαδικασία πρόσληψης των 639 υπαλλήλων για τα καταστήματα κράτησης; Πότε θα ξεκινήσει η διαδικασία για την πρόσληψη των 258 υπαλλήλων του Κ.Κ. Δράμας;
- Θα προχωρήσει το Υπουργείο στην υλοποίηση της πρότασης για τη δημιουργία Ελληνικής Σωφρονιστικής Ακαδημίας; Ποιες πρωτοβουλίες θα αναληφθούν για την εκπαίδευση (αρχική και συνεχιζόμενη) των υπαλλήλων των φυλακών;
- Προτίθεστε να διατηρήσετε ή διακόψετε τη λειτουργία των εκπαιδευτικών δομών που λειτουργούν στις φυλακές;
- Θα ξεπαγώσει η κοινωφελής εργασία; Θα ξεκινήσει η ημιελεύθερη διαβίωση;
- Πότε θα ξεκινήσει τη λειτουργία του το νέο Κατάστημα Κράτησης Δράμας;

Οι επερωτώντες βουλευτές

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Σπίρτζης Χρήστος

Καλαματιανός Διονύσης

Γκιόλας Γιάννης

Ελευθεριάδου Τάνια

Λάππας Σπύρος

Μάρκου Κώστας

Αβραμάκης Λευτέρης

Αγαθοπουλου Ειρήνη

Αλεξιάδης Τρυφων

Αναγνωστοπούλου Σία

Αυλωνίτης Αλέξανδρος

Βασιλικός Βασίλης

Βέττα Καλλιόπη

Δρίτσας Θοδωρής

Θραψανιώτης Μανόλης

Καρασαρλίδου Φρόσω

Κασιμάτη Νίνα

Κόκκαλης Βασίλης

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χάρης

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κώστας

Μωραΐτης Θάνος

Νοτοπούλου Κατερίνα

Ξενογιαννακοπούλου Ματιλίζα

Παπαδόπουλος Σάκης

Παππάς Νίκος

Πολάκης Παύλος

Πούλου Γιώτα

Σαντορινιός Νεκτάριος

Σαρακιώτης Γιάννης

Σκούφα Μπέττυ

Συρμαλένιος Νίκος

Τζούφη Μερόπη

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Φωτίου Θεανώ

Χαρίτου Δημήτρης

Χατζηγιαννάκης Μίλτος

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γιώργος